

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 20-1/23-07991
Otsuse kuupäev 09.12.2023
Komisjoni koosseis Mihkel Kivisalu
Keijo Lindeberg
Edith Sassian

Tarbija
Kaupleja Hobby Hall Group OÜ (14628015)

Tarbija nõue Tarbija sõnastab nõude järgnevalt:

" Esiteks tekitada mõistliku aja jooksul (ca paar-kolm nädalat on minu meelest mõistlik aeg) ÜHESELT ARUSAADAV eestikeelne juhend. Teiseks Kaupleja muretseb oma kulude ja kirjadega mulle inimese kes selle kokku paneb ja/või üle vaatab, et kas seni kokkupandu on õige. Kolmandaks proovin leida ise inimese kes selle kokku paneb aga kaupleja kompenseerib töö ja ajakulu. Neljandaks Kaupleja tagastab ostusumma ja tuleb oma seadmele ise järele, sest mõlema seadme kaal on ca 100+kg ning selle transport kaubaväljastuspunktis kuni sihtkohta oli juba väga suur peavalu! Paremad e-kauplused pakuvad üldjuhul ikka selliste suurte asjade jaoks tasuta transporti aga see selleks."

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija avaldus rahuldamata.
2. Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija on tellinud Kaupleja käest Mullaafrees HPG GT1050B + järelhaagis + tarvikud. Tarbija leiab, et kuna juhend ei ole hästi ja arusaadavalt kirjutatud, siis ei pruugi antud toode olla õigesti kokku pandud.

Kaupleja seisukoht:

"Hobby Hall Group OÜ on saanud 26.06.2023 Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti pöördumise Klienti puudutava vaidluse kohta seoses pretensiooniga toote osas - Mullaafrees HPG GT1050B +järeelhaagis + tarvikud 777217 (edaspidi – Toode) (Lisa nr 1), kuna Toote kasutusjuhend on väidetavalt ebaselge.

Ettevõtte märgib käesolevaga, et tal puudub nii õiguslik kui ka faktiline alus nõudega nõustumiseks.

Ettevõtte annab teada, et platvormil www.hansapost.ee (edaspidi – Platvorm) veebipõhise ostulepingu sõlmimisel Klient tutvub ja samuti nõustub kauba ostmisel kehtivate ostureeglitega (edaspidi – Reeglid).

Vastavalt Reeglite punktile 3.4. Kui ostja, valides välja ostetavad kaubad ja moodustades ostukorvi, sooritab kõik tellimise etapid, millest viimane on makseviisi valik ja kinnitamine ning makse sooritamine, loetakse et müüja ja ostja on sõlmimud müügilepingu.

Ettevõtte kasutuses olevate andmete põhjal ei ole Toode defektne ja sellel on korralik eestikeelne kasutusjuhend (lisa nr 2). Lisaks ei ole Ettevõttel olnud kunagi antud Toote kasutusjuhendi kohta kaebusi teistelt kasutajatelt.

Samuti tuleb märkida, et Toode on olnud Kliendi kasutuses üle poole aasta. Seega ei kuulu antud Toode tagastamisele, kuna Klient on seda kasutanud väga pikka aega. Lisaks on Tootel selge eestikeelne kasutusjuhend, mistõttu ei ole Kliendi kaebusel alust. Lisaks ei nõustu Ettevõtte ja lükkab tagasi kõik Kliendi taotlused toote kokkupanemise kulude katmiseks, kuna komplekteerimisteenused on lisateenused, mille eest tuleb Kliendilt tasuda, veelgi enam, Ettevõttel ei ole kohustust Toodet tasuta kokku panna."

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Menetluses kogutud tõendite ja ütluste põhjal leiab komisjon, et tarbija avaldus ei kuulu rahuldamisele. Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Võlaõigusseaduse § 208 lg 1 sätestab, et asja müügilepinguga kohustub müüja andma ostjale üle olemasoleva, valmistatava või müüja poolt tulevikus omandatava asja ning tegema võimalikuks omandi ülemineku ostjale, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu. VÕS § 208 lg 4 kohaselt on tarbijalemüük asja müük müügilepingu alusel, mille puhul tarbijale müüb vallasasja müüja, kes sõlmib lepingu oma majandus- või kutsetegevuses. Poolte vaheline leping vastab tarbijalemüügi tunnustele VÕS § 208 lg 4 tähenduses. Tarbija ostis Mullaafrees HPG GT1050B, järeelhaagise ning tarvikud.

Esitatud tõenditest nähtub, et vaidlus on müüdnud asja lepingutingimustele mittevastavuses (VÕS § 217) ning kas kaupleja vastutab asja mittevastavuse eest (VÕS §-id 103 ja 218) ja kas puudusest teavitati õigeaegselt. Müügilepingu alusel ostjale üleantava asja puhul on müüja vastutuse esmaseks eelduseks asja mittevastavus lepingutingimustele (VÕS § 217 lg 1-2).

Et tarbijal oleks õigus tugineda asja lepingutingimustele mittevastavusele, on tarbijal kohustus kauplejat puudustest teavitada (RKO 2-14-37663/54). Asjas kogutud materjalidest nähtub, et tarbija teavitas kauplejat probleemist 15.mai 2023, kuid toode oli kasutuses juba September 2022 ehk tarbija teavitas kauplejalt puudusest 8 kuud hiljem.

Riigikohus selgitas 14.03.2019 otsuse nr 2-17-1937 p-s 16, et müügilepingu rikkumiseks on muu hulgas see, kui müüdnud ese ei vasta lepingutingimustele (st on puudusega), mh ei ole vähemalt keskmise kvaliteediga (VÕS § 77 lg 1, § 217). Müüja vastutab müüdnud asja puuduse eest eelkõige siis, kui on täidetud järgmised tingimused (vt mh Riigikohtu 30. septembri 2015. otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-100-15, p 21): · puudus oli olemas riisiko ülemineku ajal ostjale (VÕS § 218 lg 1); · puudus ei tulenenud ostjast (VÕS § 101 lg 3); · ostja ei teadnud lepingu sõlmimise ajal puudusest ega pidanudki teadma (VÕS § 218 lg 4); · sõlmitud ei ole müüja vastutust piiravat kokkulepet või ei saa müüja sellele tugineda (VÕS § 221 lg 2); · ostja on teatanud puudusest müüjale mõistliku aja jooksul pärast seda, kui ta puudusest teada sai või pidi teada saama, v.a kui teatamata jätmine on mõistlikult vabandatav (VÕS § 220 lg 3), puudus tekkis müüja tahtluse või raske hooletuse tõttu (VÕS § 221 lg 1 p 1) või kui müüja puudusest teadis või pidi teadma, kuid ei avaldanud seda ostjale (VÕS § 221 lg 1 p 2).

Eeltoodust tuleneb, et müüja vastutuse tekkimisel puudustega toote müügi eest on üheks vältimatuks tingimuseks mh ostja kohustus teatada väidetavast puudusest müüjale mõistliku aja jooksul pärast seda, kui ostja puudusest teada sai või pidi teada saama. VÕS § 220 lg 1 on sätestatud, et ostja peab teatama asja lepingutingimustele mittevastavusest müüjale mõistliku aja jooksul pärast seda, kui ta asja lepingutingimustele mittevastavusest teada sai või pidi teada. Tarbijalemüügi puhul peab tarbija teatama asja lepingutingimustele mittevastavusest müüjale kahe kuu jooksul pärast seda, kui ta sai mittevastavusest teada.

Asjas kogutud materjalidest nähtub, et tarbija teavitas kauplejat probleemist 15.mai 2023, kuid toode oli kasutuses juba September 2022 ehk tarbija teavitas kauplejalt puudusest 8 kuud hiljem.

Selle kohustuse rikkumise korral ei või ostja asja lepingutingimustele mittevastavusele tugineda, v.a kui teatamata jätmine on mõistlikult vabandatav (VÕS § 220 lg 3), puudus tekkis müüja tahtluse või raske hooletuse tõttu (VÕS § 221 lg 1 p 1) või kui müüja puudusest teadis või pidi teadma, kuid ei avaldanud seda ostjale (VÕS § 221 lg 1 p 2) (vt Riigikohtu tsiviilkolleegiumi 14. märtsi 2019. a otsus tsiviilasjas nr 2-17-1937/52, p 16). Mõistlik aeg puuduse avastamise ja müüjale teatamise vahel sõltub puuduse iseloomust. Ilmsest puudusest peab ostja müüjale üldjuhul teatama kohe pärast asja enda valdusse saamist, kuid sellisest puudusest, mille avastamine eeldab asja kasutamist (varjatud puudus), peab ostja teavitama müüjat siis, kui tal oli mõistlik võimalus puudus avastada (nt esmane proovimine) (vt ka Riigikohtu 12. juuni 2006. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-50-06, p 19; 10. oktoobri 2018. a otsus tsiviilasjas nr 2-14-37663/54, p-d 13-14).

Arvestades tuvastatud asjaolusid, ei andnud ostja mõistliku aja jooksul puudusest teada. Tarbija pole mh ka tõendanud ka asjaolu, et teatamata jätmine oleks mõistlikult vabandatav või muud väljastavat asjaolu.

Kuna puudustest ei teavitatud mõistliku ajajooksul ning selle osas on eeldused täitmata, ei analüüsi komisjon avaldust sisuliselt.

Seetõttu ei või ostja väidetavale lepingutingimustele mittevastavusele tugineda. VÕS § 220 näol ei

ole seejuures tegemist formaalse sättega, vaid paragrahviga, mis sätestab põhimõttelised nõuded õiguskindluse tagamiseks. Võlaõigusseaduse kommenteeritud väljaandes II (P. Varul, I. Kull, V. Kõve, M. Käerdi, K. Sein, Võlaõigusseadus II, lk 113) märgitakse VÕS § 220 kommentaarina, et paragrahvi peamine eesmärk on tagada, et müüdud asja puuduste üle peetavad vaidlused lahendataks võimalikult ruttu pärast vastava puuduse ilmnemist. See väldib esmalt tõendamisraskusi, teisalt aitab tagada müüja õigustatud huvide kaitse. Mida rohkem aega möödub puuduse ilmnemisest ja mida hiljem müüjat väidetavast puudusest teavitatakse, seda keerukam on vaidluse korral puudusega seotud asjaolusid tõendada ning ka müüjal võib osutuda võimatuks enda kaitseks tõendite esitamine olukorras, kus tegelikku põhjust on keeruline välja selgitada.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mihkel Kivisalu

/allkirjastatud digitaalselt/